[2019] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 862

ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ਼ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸਜ਼

ਬਨਾਮ

ਸੰਜੀਵ ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2019 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1392)

01 ਫਰਵਰੀ, 2019

[ਆਰ. ਭਾਨੂਮਤੀ ਅਤੇ ਇੰਦਿਰਾ ਬੈਨਰਜੀ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 1985- ਉਪ ਧਾਰਾ 5, 24 ਅਤੇ 25- ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੇ ਇਕੱਲੇ ਬੈਠ ਕੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਇਕ ਬੈਂਚ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਬੈਂਚ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਦੋ ਮੈਂਬਰੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਮੂਲ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਸਮਰੱਥ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨਿਆਧੀਸ਼ ਜਾਂ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਜੱਜ, ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਉੱਚੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਧੂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਰਤੱਵ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਬਰਾਬਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦਾ ਦੋ ਮੈਂਬਰੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਥਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਨਿਆਂਇਕ ਉਚਿਤਤਾ- ਦੇ ਨਿਯਮ- ਕਿਹਾ: ਨਿਆਂਇਕ ਉਚਿਤਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨਿਆਂਇਕ ਆਦੇਸ਼, ਅੰਤਰਿਮ, ਅੰਤਰਿਮ ਜਾਂ ਅੰਤਮ ਨੂੰ ਤਾਲਮੇਲ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਵੱਡੀ ਤਾਕਤ ਵਾਲੇ ਬੈਂਚ ਜਾਂ ਉੱਚ ਫੋਰਮ ਦੁਆਰਾ ਖਾਲੀ, ਵਿਭਿੰਨ, ਸੋਧਿਆ, ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਪਰ ਘੱਟ ਤਾਕਤ ਵਾਲੇ ਛੋਟੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ, ਸਿਵਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਹੇਠਲੇ ਫੋਰਮ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਛੋਟੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਖਾਲੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੋਧੇ ਹੋਏ, ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਏ ਗਏ ਜਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਕਿਹਾ ਕਿ: 1. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 1985 ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੈਂਚ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਦੋ ਮੈਂਬਰੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 40] [875-E-F]

862

XXXXXX

863 ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਬਨਾਮ
ਸੰਜੀਵ ਚਤੁਰਵੇਦੀ

2. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ

ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਤਰਕਸੰਗਤ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਇਕੱਲੇ ਬੈਠ ਕੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅੱਗੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਨਿਰਭਰਤਾ ਗਲਤ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 47] [876-G-H; 877-A-B]

3.1 ਧਾਰਾ 5 ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਇੰਨੇ ਸਾਰੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਢੁਕਵੀਂ ਸਮਝੇ, ਅਤੇ, ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਬੈਂਚਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਇਕਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 (4) (a) ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਬੈਂਚ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੈਂਚ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। [ਪਾਰਸ 49, 50] [879-E-G]

3.2 ਧਾਰਾ 5 (4) (b) ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੈਂਚ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 5 (4) (c) ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੈਂਚ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਚੇਅਰਮੈਨ ਆਮ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਸ਼ਾਮਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚਾਂ ਦਾ ਗਠਨ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਾਂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕੇਸਾਂ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੇਅਰਮੈਨ ਆਮ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਇਕੱਲੇ ਬੈਠੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀ। [ਪੈਰੇ 51, 55] [879- G-H; 880-A-B, F]

XXXXXX

3. 3 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 (c) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਜਾਂ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਾਂ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਜਾਂ ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੋ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਕੇਸ ਜਾਂ ਮਾਮਲਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੁਆਰਾ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚੇਅਰਮੈਨ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝੇ। [ਪੈਰਾ 53] [880-C-D]

4.1 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਚਾਹੇ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਗਾ ਕੇ ਹੁਕਮ, ਰੋਕ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇ। ਕੋਈ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਉਸ ਧਿਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਅਸਾਧਾਰਣ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਪੈਸੇ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੀਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚੌਦਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (a) ਅਤੇ (b) ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਚੌਦਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰੇ 56, 57] [880-G-H; 881-A-B]

4.2 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਅਧੀਨ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੈਂਚ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ CAT ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਚੇਅਰਮੈਨ, ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੈਂਡਿੰਗ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਦੂਜੇ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਇਕ ਬੈਂਚ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਬੈਂਚ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਤਹਿਤ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ

ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 24 ਅਧੀਨ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਇੱਕ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬੈਂਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। [ਪੈਰੇ 58, 59, 60] [881-C-E]

XXXXXX

865 ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਬਨਾਮ
ਸੰਜੀਵ ਚਤੁਰਵੇਦੀ

4.3 ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵੀ ਐਕਟ ਤੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। CAT ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਕੋਲ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 61] [881-F-G]

4.4 ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 323A ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 14 ਅਤੇ 15 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 323A ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਇਹ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ

ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਸਖਤ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਸਖਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਿਆਂਇਕ ਉਚਿਤਤਾ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਿਯਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ 'ਤੇ ਓਨੇ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿੰਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸਮੇਤ ਅਦਾਲਤਾਂ 'ਤੇ। [ਪੈਰਾ 62] [881-G-H; 882-A-B]

4.5 ਕਿਸੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤਾਂ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਿਸੇ ਉੱਚ ਫੋਰਮ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲੀ ਜਾਂ ਸੋਧਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਰੱਦ ਜਾਂ ਸੋਧਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। [ਪੈਰਾ 63] [882-C]

4.6 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸਿਰਫ ਬੈਂਚਾਂ 'ਤੇ ਵਿੱਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬੈਂਚਾਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੈਂਚ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚਾਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬੈਂਚਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਅਲਾਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੈਂਚ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਬੈਂਚਾਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। [ਪੈਰਾ 64] [882-D-E]

XXXXXX

4.7 ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਉਚਿਤਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਆਦੇਸ਼, ਅੰਤਮ, ਅੰਤਰਿਮ ਜਾਂ ਅੰਤਮ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਖਾਲੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੋਧਿਆ ਜਾਵੇ, ਸੋਧਿਆ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਤਾਲਮੇਲ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਵੱਡੀ ਤਾਕਤ ਵਾਲੇ ਬੈਂਚ ਜਾਂ ਉੱਚ ਫੋਰਮ ਦੁਆਰਾ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਪਰ ਘੱਟ ਤਾਕਤ ਵਾਲੇ ਛੋਟੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ, ਸਿਵਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਹੇਠਲੇ ਫੋਰਮ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਛੋਟੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।[ਪੈਰਾ 65] [882-E- F]

4.8 ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਤਾਕਤ ਵਾਲੇ ਬੈਂਚਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮਿਸਾਲੀ ਮੁੱਲ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਪਿਛਲੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਉਚਿਤਤਾ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਉੱਚ ਤਾਕਤ ਵਾਲੇ ਬੈਂਚਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹੀ ਸਿਧਾਂਤ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। [ਪੈਰਾ 67] [883- B- C]

4. 9 ਕਿਸੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁੱਢਲੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਾਲਮੇਲ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ

ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਜੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੀ ਸੋਚੀ ਸਮਝੀ ਰਾਏ ਸੀ ਕਿ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਤ ਲੋੜ ਸੀ, ਤਾਂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਛੁੱਟੀ ਦੇਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੋ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਖਾਲੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਗਾਊਂ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਨੈਨੀਤਾਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 68] [883-D-E]

XXXXXX

867 ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਬਨਾਮ
ਸੰਜੀਵ ਚਤੁਰਵੇਦੀ

4.10 ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਰਿੱਟ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ। ਚੇਅਰਮੈਨ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨਿਆਧੀਸ਼ ਜਾਂ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਵਾਂਗ, ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਉੱਚਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਵਾਧੂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਰਤੱਵ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਚੇਅਰਮੈਨ, ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, CAT ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦਾ ਦੋ ਮੈਂਬਰੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਥਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਲਾਗਤ 25,000/- ਰੁਪਏ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਲੀਗਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। (ਪੈਰੇ 73, 74) [885-D-E]

ਮੁੰਨਾ ਲਾਲ ਕਰੋਸੀਆ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2012) 12 SCC 255;** ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਸਿੰਥੈਟਿਕ ਫਾਈਬਰ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਬਨਾਮ ਅਪੋਲੋ ਟਾਇਰਸ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2010) 13 SCC 735 - ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।**

ਡਾਕਟਰ ਮਹਾਬਲ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੋਜ ਪਰਿਸ਼ਦ ਅਤੇ ਹੋਰ **(1994) 2 SCC 401;** ਐਲ. ਚੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ **(1997) 3 SCC 261: [1997] 2 SCR 1186;** ਰਾਮਰਾਮੇਸ਼ਵਰੀ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2011) 8 SCC 249: [2011] 8 SCR 992;** ਕਿਸ਼ੋਰਭਾਈ ਗੰਡੂਭਾਈ ਪੇਠਾਨੀ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2014) 13 SCC 539: [2013] 10 SCR 208;** ਕਿਸ਼ੋਰ ਸਮਰਿਤੇ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2013) 2 SCC 398: [2012] 9 SCR 733;** ਪ੍ਰੈਸਟੀਜ ਲਾਈਟਸ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ **(2007) 8 SCC 449: [2007] 9 SCR 112;** ਵਟੀਚੇਰੂਕੁਰੂ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਬਨਾਮ ਨੋਰੀ ਵੈਂਕਟਰਾਮਾ ਦੀਕਸ਼ੀਥੁਲੂ ਅਤੇ ਹੋਰ **(1991) 2 SCC 228: [1991] 2 SCR 531;** ਮੋਰਗਨ ਸਟੈਨਲੀ ਮਿਊਚੁਅਲ ਫੰਡ ਬਨਾਮ ਕਾਰਤਿਕ ਦਾਸ **(1994) 4 SCC 225: [1994] 1 Suppl. SCR 136;** ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕੇ. ਐਸ. ਸੁਬਰਾਮਣੀਅਮ **(1976) 3 SCC 677: [1977] 1 SCR 87;** ਭਾਰਤ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮੁੰਬਈ ਸ਼੍ਰਮਿਕ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2001) 4 SCC 448: [2001] 3 SCR 208 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।**

ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੇਸ ਹਵਾਲਾ		
(1994) 2 SCC 401	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 28**
[1997] 2 SCR 1186	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 28**
[2011] 8 SCR 992	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 35**
[2013] 10 SCR 208	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 36**
[2012] 9 SCR 733	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 36**

[2007] 9 SCR 112	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 36**
(2012) 12 SCC 255	**ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 38**
(2010) 13 SCC 735	**ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 38**
[1991] 2 SCR 531	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 42**
[1994] 1 Suppl. SCR 136	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 61**
[1977] 1 SCR 87	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 66**
[2001] 3 SCR 208	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 66**

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 1992 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1392

2018 ਦੇ WPSB ਨੰਬਰ 359 ਵਿੱਚ ਨੈਨੀਤਾਲ ਵਿਖੇ ਉਤਰਾਖੰਡ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 21.08.2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇਂ ਧਿਰਾਂ ਵਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੁਸ਼ਯੰਤ ਪਰਾਸ਼ਰ, ਮਹਿਮੂਦ ਪਰਾਚਾ, ਹਿਮਾਂਸ਼ੂ ਸ਼ੇਖਰ, ਆਰ.ਐਚ.ਏ ਸਿਕੰਦਰ, ਜਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਮੋਹਮਦ ਦਾਨਿਸ਼, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਾਧਨਾ ਸੰਧੂ, ਮੁਕੁਲ ਸਿੰਘ, ਜੀ.ਐਸ. ਮੱਕੜ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੇਠ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਇੰਦਿਰਾ ਬੈਨਰਜੀ, ਜੇ. ਆਗਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ (leave granted)।

2. ਇਹ ਅਪੀਲ ਨੈਨੀਤਾਲ ਵਿਖੇ ਉਤਰਾਖੰਡ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ 21.08.2018 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 2018 ਦੀ WPSB ਨੰਬਰ 359 ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੁਆਰਾ 18.09.2017 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ CAT ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਤੇ ਨੈਨੀਤਾਲ ਵਿਖੇ CAT ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ O.A. 331/00790/2017 ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣਾ।

3. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1, 2002 ਬੈਚ ਦੇ ਉਤਰਾਖੰਡ ਕਾਡਰ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਜੰਗਲਾਤ ਸੇਵਾ ਅਧਿਕਾਰੀ, 29.6.2012 ਤੋਂ 28.6.2016 ਤੱਕ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸਜ਼, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ ਵਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤ ਸਨ।

4. ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ ਦਾ ਇਹ ਅਹੁਦਾ ਖਰਚ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਲਮੇਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ, ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਹੁ-ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਮਾਹਰਾਂ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

XXXXXX

869 ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਬਨਾਮ
ਸੰਜੀਵ ਚਤੁਰਵੇਦੀ [ਇੰਦਿਰਾ ਬੈਨਰਜੀ, ਜੇ.]

5. 20.7.2010 ਨੂੰ ਹੋਈ ਆਪਣੀ 195ਵੀਂ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ, ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਸਥਾਈ ਵਿੱਤ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਅਫਸਰ ਦੀ ਨਵੀਂ ਅਸਾਮੀ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਕਲਪ ਲਿਆ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਅਫਸਰ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ AIIMS ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਅਹੁਦੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੇਂਦਰੀ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ AIIMS ਦੀ ਗਵਰਨਿੰਗ ਬਾਡੀ ਅਤੇ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਬਾਡੀ ਨੇ ਸਥਾਈ ਵਿੱਤ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ।

6. ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵੱਲੋਂ 23.6.2011 ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ AIIMS ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਉਕਤ ਅਹੁਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਡਿਊਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

7. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ 29.6.2012 ਨੂੰ AIIMS ਦਾ ਉਪ ਸਕੱਤਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਰਕ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਆਰਡਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ AIIMS ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

8. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਨਵੰਬਰ 2012 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ ਜਨਰਲ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਕੰਮ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਗਸਤ 2014 ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਅਫਸਰ ਦਾ ਕੰਮ ਉਸ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਕੰਮ 2015 ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦਸੰਬਰ 2015 ਵਿੱਚ ਉਸ ਤੋਂ ਅਸਟੇਟ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਕੰਮ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਖਰਕਾਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਕਾਗਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਗੈਸਟ ਹਾਊਸ ਬੁੱਕ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਦੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

9. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਦਫਤਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਡਿਊਟੀਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਸੰਸਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਖ਼ਤ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

10. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਅਫਸਰ ਦਾ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਿਹਤ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਉਸ ਦੀ "ਮਿਸਾਲੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ" ਅਤੇ "ਪੂਰੀ ਈਮਾਨਦਾਰੀ" ਬਾਰੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਸਾਲ 2012-13 ਅਤੇ 2013-14 ਲਈ ਆਪਣੀ ਸਾਲਾਨਾ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਤਤਕਾਲੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਜੀਵ ਚਤੁਰਵੇਦੀ, ਉਪ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ CVO, AIIMS, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਇੱਕ ਇਮਾਨਦਾਰੀ, ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਡਰ ਜਾਂ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਆਪਣੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਉਤਸੁਕ ਹੈ।

XXXXXX

11. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਸਾਲ 2015 ਲਈ ਰੈਮਨ ਮੈਗਸੇਸੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਸਾਲੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ, ਹਿੰਮਤ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਜਨਤਕ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਿਕਾਰਡਾ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ 14,23,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਇਨਾਮੀ ਰਾਸ਼ੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਹਤ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਦਾਨ

ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਨੇ ਗਰੀਬ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਮੁਫਤ ਇਲਾਜ ਲਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਰਾਸ਼ੀ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਨੂੰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

12. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਅਫਸਰ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਬਾਹਰੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਗਏ।

13. ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ CAT ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 2015 ਦੇ O.A ਨੰਬਰ 1887 ਵਜੋਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ ਦਾ ਕੰਮ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ 17.5.2016 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

14. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਅਫਸਰ ਦੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਜਾਂ ਕਾਰਨ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ।

15. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ 7.1.2016 ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ

ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਸਾਲ 2015 ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਦੇ ਸਰਦ ਰੁੱਤ ਇਜਲਾਸ ਦੌਰਾਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਅਣਉਲੰਘਣਾ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਹੀਣਤਾ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਘਾਟ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਫਾਈਲ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ। ਉਪਰੋਕਤ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

16. ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ 7.1.2016 ਦੇ ਉਕਤ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ CAT ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 2016 ਦਾ O.A. ਨੰਬਰ 1342 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰਿਪੋਰਟ ਲਿਖਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ, ਪਰ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

XXXXXX

871 ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਬਨਾਮ
ਸੰਜੀਵ ਚਤੁਰਵੇਦੀ [ਇੰਦਿਰਾ ਬੈਨਰਜੀ, ਜੇ.]

17. 28.6.2016 ਨੂੰ ਏਮਜ਼ ਵਿੱਚ ਉਪ ਸਕੱਤਰ ਵਜੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਚਾਰ ਸਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਯੀਤਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਉਹ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਸਤ 2016 ਵਿੱਚ ਉਤਰਾਖੰਡ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ।

18. 11.1.2017 ਦੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, AIIMS ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਸਾਲ 2015-2016 ਲਈ ਇੱਕ ਉਲਟ ਸਾਲਾਨਾ ਗੁਪਤ ਰਿਪੋਰਟ ਭੇਜੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ 23.1.2017 ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ 'ਜ਼ੀਰੋ' ਗਰੇਡਿੰਗ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 11.1.2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਅਪੀਲ ਨੂੰ 15/20.4.2017 ਦੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

19. 19.6.2017 ਨੂੰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ 2017 ਦੇ WPSB ਨੰਬਰ 225 ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 11.1.2017 ਅਤੇ 15/20.4.2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ O.A. ਨੰਬਰ 1342/2016 ਵਿੱਚ PT ਨੰਬਰ 286/2017 ਵਜੋਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ CAT ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ O.A. ਨੰਬਰ 1342/2016 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ CAT ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੈਂਚ ਤੋਂ ਨੈਨੀਤਾਲ ਵਿਖੇ ਆਪਣੇ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

20. 2017 ਦੇ WPSB ਨੰਬਰ 225 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ 19.6.2017 ਦੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਉਤਰਾਖੰਡ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 1985 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ 'ਐਕਟ') ਦੇ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਰੈਲੀਗੇਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

21. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਸਾਲ 2015-16 ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰਿਪੋਰਟ (APAR) ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ CAT ਦੇ ਨੈਨੀਤਾਲ

ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ O.A. ਨੰਬਰ 331/00790/2017 ਵਜੋਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ 18.9.2017 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।ਜਿਸ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਭਾਗ ਹੇਠਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ 3.10 2017 ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਉਕਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣਾ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਕੈਰੀਅਰ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਵਿਵਾਦਿਤ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਬਾਕੀ ACRs/APARs ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

XXXXXX

22. ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਨੇ PT 316/2017 ਦੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ O.A. ਨੰਬਰ 331/00790/2017 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਕਤ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿਚ 18.9.2017 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਇਕਪਾਸੜ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ CAT ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੇ ਇਕੱਲੇ ਬੈਠ ਕੇ O.A. 331/00790/2017 ਨੰਬਰ ਵਿਚ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। ਨੈਨੀਤਾਲ ਵਿਖੇ ਦੋ ਮੈਂਬਰੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਛੇ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

23. ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ CAT ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਇਕੱਲੇ ਬੈਠ ਕੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੈਂਡਿੰਗ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਨੈਨੀਤਾਲ ਵਿਖੇ ਉਤਰਾਖੰਡ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ W.P.(SB) ਨੰਬਰ 259/2018 ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ।

24. 21.8.2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਜੋ ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੇ 18.9.2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਇਕੱਲੇ ਬੈਠ ਕੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੈਂਡਿੰਗ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦੇ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ 25,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ।

25. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਵਕਾਲਤਨਾਮਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਵਕੀਲ ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਕੇਸ਼ ਥਾਪਲਿਆਲ ਨੂੰ ਏਮਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

26. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ CAT ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਇਕੱਲੇ ਬੈਠਕੇ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 5 (2), 5 (6), ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕੱਲੇ ਬੈਠੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 (6) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

XXXXXX

27. ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਚੇਅਰਮੈਨ ਲਈ ਨੈਨੀਤਾਲ ਵਿਖੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ O.A. ਨੰਬਰ 331/790/2017 ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਬਹੁਲਤਾ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਇਕਸਾਰਤਾ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 2016 ਦੇ O.A. ਨੰਬਰ 1342 ਅਤੇ ਨੈਨੀਤਾਲ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ O.A. ਨੰਬਰ 331/790/2017 ਵਿਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਸੀ। ਸਾਲ 2015-2016 ਦੇ APAR ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦੋਵਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ।

28. ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਕਿ CAT ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਕੋਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਤਹਿਤ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ **ਡਾਕਟਰ ਮਹਾਬਲ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੋਜ ਪਰਿਸ਼ਦ ਅਤੇ ਹੋਰ**[1] **ਅਤੇ ਐਲ ਚੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।**

29. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਕੇਸ਼ ਥਾਪਲਿਆਲ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਕਾਪੀ ਵਧੀਕ ਵਕੀਲ ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਕੇਸ਼ ਥਾਪਲਿਆਲ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵਧੀਕ ਵਕੀਲ ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ CAT ਦੇ ਨੈਨੀਤਾਲ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਏਮਜ਼ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿੱਥੇ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ AIIMS ਨੇ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਦੇ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।

30. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ CAT ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਕੋਲ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਉਸੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅੰਸ਼ਕ ਸੁਣਵਾਈ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੰਸਥਾ ਕੋਲ ਸਿਰਫ ਉਹ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਨਹੀਂ।

31. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 2017 ਦੇ WPSB ਨੰਬਰ 225 ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ 2017 ਦਾ O.A. ਨੰਬਰ 331/790 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ।

XXXXXX

32. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਮਾਹਰ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਿਆਦ ਦੋ ਹਫ਼ਤੇ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਡਵਾਂਸ ਕਾਪੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜੇ ਕੋਈ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੇ ਛੇ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਲਈ

ਇੱਕ ਗੈਰ-ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤੁਰੰਤ ਜਾਂ ਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

33. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ O.A. ਨੰਬਰ 331/790/2017 ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ O.A. ਨੰਬਰ 1342/2016 ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਸੀ। ਸਾਲ 2015-16 ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ APAR ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਜੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ APAR ਦੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਲਈ ਮਾੜੇ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਦੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤਰੱਕੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ।

---

[1] (1994) 2 SCC 401

[2] (1997) 3 SCC 261

34. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ O.A.ਨੰਬਰ 1342/2016 ਅਤੇ O.A. ਨੰਬਰ 331/790/2017 ਦੋ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਕਿ ਕੀ ਦੋਵਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਤਾ ਸੀ, ਨੈਨੀਤਾਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਨੈਨੀਤਾਲ ਬੈਂਚ ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

35. **ਰਾਮਰਾਮੇਸ਼ਵਰੀ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰ** ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਸਹੀ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀ ਕਰਕੇ ਮਾਹਰ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

36. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਲੁਕਾਉਣ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ **ਕਿਸ਼ੋਰਭਾਈ ਗੰਡੂਭਾਈ ਪੇਠਾਨੀ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ[4], ਕਿਸ਼ੋਰ ਸਮਰਿਤੇ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ[5] ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਸਟੀਜ ਲਾਈਟਸ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ[6] ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।**

37. ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ AIIMS ਵੱਲੋਂ ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਕੇਸ਼ ਥਾਪਲਿਆਲ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪੇਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਗਲਤ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਜਾਂ AIIMS ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਕੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਉਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰ ਰਹੇ ਵਧੀਕ ਵਕੀਲ ਜਨਰਲ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਬੇਤੁਕਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ AIIMS ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੂਰੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੇਠ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇ ਕਿ ਕੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਵਕੀਲ ਜਨਰਲ ਨੂੰ AIIMS ਵੱਲੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

---

[3] (2011) 8 SCC 249

[4] (2014) 13 SCC 539

[5] (2013) 2 SCC 398

[6] (2007) 8 SCC 449

XXXXXX

38. **ਮੁੰਨਾ ਲਾਲ ਕਰੋਸੀਆ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ**[7] ਅਤੇ **ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਸਿੰਥੈਟਿਕ ਫਾਈਬਰ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਬਨਾਮ ਅਪੋਲੋ ਟਾਇਰਸ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ**[8] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਧੀਕ ਵਕੀਲ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਫੈਸਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ।

39. **ਮੁੰਨਾ ਲਾਲ ਕਰੋਸੀਆ** (ਸੁਪਰਾ) ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁੰਨਾ ਲਾਲ ਕਰੋਸੀਆ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸੁਣੇ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਲੰਕਿਤ ਸੁਣਵਾਈ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ। ਮਾਣਹਾਨੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਕਲੰਕਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲਾਗਤਾਂ ਲਗਾਉਣਾ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਲੰਕਿਤ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

40. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਇਕੱਲੇ ਬੈਠ ਕੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਇਕ ਬੈਂਚ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਬੈਂਚ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਦੋ ਮੈਂਬਰੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ

ਕੀਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਸਮਰੱਥ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

41. ਇਹ ਐਕਟ ਸੰਵਿਧਾਨ (42ਵੀਂ ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1976 ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਨੁਛੇਦ 323A ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

---

[7] (2012) 12 SCC 255

[8] (2010) 13 SCC 735

XXXXXX

42. ਜਿਵੇਂ ਕਿ **ਵੱਟੀਚੇਰੂਕੁਰੂ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਬਨਾਮ ਨੇਰੀ ਵੈਂਕਟਰਾਮਾ ਦੀਕਸ਼ੀਥੁਲੂ ਅਤੇ ਹੋਰ**[9] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਸੰਸਦ ਨੇ ਅਨੁਛੇਦ 323A ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਰਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਜੋ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਸਖਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਢਿੱਲੀ ਮੁਕੱਦਮੇ, ਚਾਰ-ਪੱਧਰੀ ਅਪੀਲਾਂ, ਬੇਅੰਤ ਸੋਧਾਂ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਘਿਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹਨ।

43. CAT ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ।

44. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 (1) ਅਤੇ 14 (3) ਦੇ ਤਹਿਤ, CAT ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

45. ਭਾਵੇਂ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 323A ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਗਠਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ, ਪਰ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਾਂਗ ਅਜਿਹੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

46. ਐਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਸਥਾਨਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 323A ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਜਾਂ ਇਸ

ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਿਸੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦਾ।

47. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ 18.9.2017 ਨੂੰ ਇੱਕ ਤਰਕਸੰਗਤ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਇਕੱਲੇ ਬੈਠੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅੱਗੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ 'ਤੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਨਿਰਭਰਤਾ ਗਲਤ ਹੈ।

---

[9] (1991) Supp (2) SCC 228

XXXXXX

48. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 5, 24 ਅਤੇ 25 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ: -

5. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ- (1) ਹਰੇਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਇੰਨੇ ਹੀ ਨਿਆਂਇਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣਗੇ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ

ਸਰਕਾਰ ਢੁਕਵੀਂ ਸਮਝੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਬੈਂਚਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(2) ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇੱਕ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਮੈਂਬਰ ਹੋਵੇਗਾ।

(3) ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

(4) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਚੇਅਰਮੈਨ-

(a) ਨਿਆਂਇਕ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਉਸ ਬੈਂਚ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਿਆਂਇਕ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੈਂਚ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾ ਸਕਦਾ ਹੈ;

(b) ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੈਂਚ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ;

(c) ਇੱਕ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਆਂਇਕ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੈਂਚ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ
(d) ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਕੇਸ ਜਾਂ ਕੇਸ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਾਂ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਆਮ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਸਹੀ ਸਮਝੇ:

XXXXXX

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਗਠਿਤ ਹਰੇਕ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ।

(6) ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਾਂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਲਈ ਇਹ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਬੈਂਚ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰੇ ਅਤੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਜਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚੇਅਰਮੈਨ ਆਮ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਜਾਂ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੋ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੇਸ ਜਾਂ ਮਾਮਲਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੁਆਰਾ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਉਸ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸਹੀ ਸਮਝੇ।

(7) ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਬੈਂਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੈਂਚ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ), ਇਲਾਹਾਬਾਦ, ਕਲਕੱਤਾ, ਮਦਰਾਸ, ਨਵੀਂ ਬੰਬਈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਬੈਠਣਗੇ ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(8) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਉਹ ਸਥਾਨ ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੈਂਚ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬੈਂਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੈਠਣਗੇ, ਉਹ ਸਥਾਨ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗੀ।

xxx xxx xxx xxx

24. **ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ:-** ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਿਸੇ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ (ਚਾਹੇ ਉਹ ਰੋਕ ਰਾਹੀਂ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ) ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(a) ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਉਸ ਧਿਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ; ਅਤੇ

(b) ਅਜਿਹੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

XXXXXX

879 ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਬਨਾਮ
ਸੰਜੀਵ ਚਤੁਰਵੇਦੀ [ਇੰਦਿਰਾ ਬੈਨਰਜੀ, ਜੇ.]

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕੋਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਧਾਰਾਵਾਂ (a) ਅਤੇ (b) ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਸਾਧਾਰਣ ਉਪਾਅ ਵਜੋਂ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ

ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ, ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ, ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਪੈਸੇ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼, ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਚੌਦਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਹੈ।

25. **ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੈਂਚ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ-** ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਨੋਟਿਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

49. ਧਾਰਾ 5 ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਇੰਨੇ ਸਾਰੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਢੁਕਵੀਂ ਸਮਝੇ, ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਬੈਂਚਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ।

50. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਇਕਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 (4) (a)

ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਉਸ ਬੈਂਚ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੈਂਚ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

51. ਧਾਰਾ 5 (4) (b) ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੈਂਚ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 5 (4) (c) ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਆਮ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਸ਼ਾਮਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚਾਂ ਦਾ ਗਠਨ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

XXXXXX

52. ਧਾਰਾ 5 (6) ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਾਂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਜਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚੇਅਰਮੈਨ ਆਮ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

53. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 (c) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਜਾਂ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਾਂ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਜਾਂ ਮਾਮਲਾ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੋ

ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਕੇਸ ਜਾਂ ਮਾਮਲਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੁਆਰਾ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚੇਅਰਮੈਨ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝੇ।

54. ਧਾਰਾ 5 ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਬੈਂਚਾਂ ਦੇ ਗਠਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੈਂਚ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨਿਆਂਇਕ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਇੱਕ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

55. ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਾਂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੇਅਰਮੈਨ ਆਮ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਇਕੱਲੇ ਬੈਠੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀ।

56. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਗਾ ਕੇ ਹੁਕਮ, ਰੋਕ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇ। ਕੋਈ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਉਸ ਧਿਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ।

XXXXXX

57. ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਅਸਾਧਾਰਣ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਪੈਸੇ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੀਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚੌਦਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (a) ਅਤੇ (b) ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਚੌਦਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

58. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਅਧੀਨ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੈਂਚ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ CAT ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਚੇਅਰਮੈਨ, ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਕਾਇਆ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਦੂਜੇ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

59. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੈਂਚ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦਾ,

ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

60. ਧਾਰਾ 24 ਅਧੀਨ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

61. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਐਕਟ ਤੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਿ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ **ਮੋਰਗਨ ਸਟੈਨਲੀ ਮਿਊਚੁਅਲ ਫੰਡ ਬਨਾਮ ਕਾਰਤਿਕ ਦਾਸ**[10] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। CAT ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਕੋਲ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

XXXXXX

62. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 323A ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 14 ਅਤੇ 15 ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 323A ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ

ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਹਨ। ਕਿ ਇਹ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਸਖਤ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਸਖਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਆਂਇਕ ਉਚਿਤਤਾ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਿਯਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ 'ਤੇ ਓਨੇ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿੰਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸਮੇਤ ਅਦਾਲਤਾਂ 'ਤੇ।

---

[10] (1994) 4 SCC 225

63. ਕਿਸੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤਾਂ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਜਾਂ ਸੋਧ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਸੇ ਉੱਚ ਫੋਰਮ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਜਾਂ ਸੋਧਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

64. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬੈਂਚਾਂ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਵਿੱਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬੈਂਚਾਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੈਂਚ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚਾਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬੈਂਚਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਅਲਾਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੈਂਚ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਬੈਂਚਾਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਵਿੱਚ

ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

65. ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਉਚਿਤਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨਿਆਂਇਕ ਆਦੇਸ਼, ਅੰਤਰਿਮ ਜਾਂ ਅੰਤਮ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਵਿਭਿੰਨ, ਸੋਧਿਆ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਤਾਲਮੇਲ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਵੱਡੀ ਤਾਕਤ ਵਾਲੇ ਬੈਂਚ ਜਾਂ ਉੱਚ ਫੋਰਮ ਦੁਆਰਾ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਪਰ ਘੱਟ ਤਾਕਤ ਵਾਲੇ ਛੋਟੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ, ਸਿਵਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਹੇਠਲੇ ਫੋਰਮ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਛੋਟੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਵਿਭਿੰਨ, ਸੋਧਿਆ, ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ।

66. **ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕੇਐਸ ਸੁਬਰਾਮਣੀਅਮ**[11] ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਲਈ ਸਹੀ ਰਸਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਛੋਟੇ ਬੈਂਚਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਾਏ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਏ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇ ਅਤੇ ਇਹੀ ਅਭਿਆਸ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਭਿਆਸ ਹੁਣ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ **ਭਾਰਤ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮੁੰਬਈ ਸ਼੍ਰਮਿਕ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ**[12] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਸੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪੰਜ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

[11] (1976) 3 SCC 677

XXXXXX

883 ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਬਨਾਮ ਸੰਜੀਵ ਚਤੁਰਵੇਦੀ [ਇੰਦਿਰਾ ਬੈਨਰਜੀ, ਜੇ.]

67. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਤਾਕਤ ਵਾਲੇ ਬੈਂਚਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮਿਸਾਲੀ ਮੁੱਲ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਪਿਛਲੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਉਚਿਤਤਾ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਉੱਚ ਤਾਕਤ ਵਾਲੇ ਬੈਂਚਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹੀ ਸਿਧਾਂਤ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ।

68. ਕਿਸੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁੱਢਲੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਾਲਮੇਲ ਸ਼ਕਤੀ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਜੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੀ ਸੋਚੀ ਸਮਝੀ ਰਾਏ ਸੀ ਕਿ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਤ ਲੋੜ ਸੀ, ਤਾਂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਛੁੱਟੀ ਦੇਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਖਾਲੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਗਾਊਂ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ

ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਨੈਨੀਤਾਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ।

69. ਨਾ ਤਾਂ **ਐਲ. ਚੰਦਰ ਕੁਮਾਰ** (ਸੁਪਰਾ) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ **ਡਾਕਟਰ ਮਹਾਬਲ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੋਜ ਪਰਿਸ਼ਦ ਅਤੇ ਹੋਰ** ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ CAT ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਅਧੀਨ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਇਕੱਲੇ ਬੈਠਾ ਹੈ, ਦੋ ਮੈਂਬਰੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਦੋ ਮੈਂਬਰੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ।

XXXXXX

70. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ **ਐਲ. ਚੰਦਰ ਕੁਮਾਰ** (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸੱਤ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵੀਂ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, **ਐਲ. ਚੰਦਰ ਕੁਮਾਰ** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 (6) ਦੇ ਵਾਇਰਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 5 (6) ਧਾਰਾ

5 (6) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਧਾਰਾ 5 (2) ਦੇ ਨਾਲ ਸਦਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਵੀ ਸਮਰੱਥ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਸਿਵਾਏ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ, ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਕੱਲੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਸਿੱਧਾ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰਸੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬਦਲ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰਕ ਹੈ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਸਬੰਧਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਗੇ।

---

[12] (2001) 4 SCC 448

71. **ਐਲ. ਚੰਦਰ ਕੁਮਾਰ** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 5 (6) ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਮੈਂਬਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਦੋ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਾਲੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਂਇਕ ਮੈਂਬਰ। ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਵਾਲ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਸਿੰਗਲ ਮੈਂਬਰ ਬੈਂਚ ਜਾਂ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 5 (6) ਹੁਣ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ।

XXXXXX

72. ਡਾਕਟਰ ਮਹਾਬਲ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੋਜ ਪਰਿਸ਼ਦ ਅਤੇ ਹੋਰ[13] ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਇੱਕੋ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਵਜੋਂ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (2) ਅਤੇ (6) ਨੂੰ ਇਕਸੁਰਤਾ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਕੰਮ ਅਲਾਟ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਨਿਆਂਇਕ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਕੱਲੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਲਈ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਉਸ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਸੁਝਾਅ ਦੇਵੇ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਦੋ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਦੋ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਇਕੱਲੇ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ ਨਿਆਂਇਕ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। **ਡਾਕਟਰ ਮਹਾਬਲ ਰਾਮ** (ਸੁਪਰਾ) ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 5 (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਵਾਲਾ ਬੈਂਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਮੈਂਬਰ ਵਾਲਾ ਬੈਂਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

---

[13] (1994) 2 SCC 401

73. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਚੇਅਰਮੈਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨਿਆਧੀਸ਼ ਜਾਂ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਜੱਜ, ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਉੱਚੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਵਾਧੂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਰਤੱਵ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਚੇਅਰਮੈਨ, ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਸਾਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਤਰਕ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਖ਼ਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ CAT ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦਾ ਦੋ ਮੈਂਬਰੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਥਿਰ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਕਈ ਹੋਰ ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

74. ਅਪੀਲ ਨੂੰ 25,000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਚਾਰ ਹਫਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਨ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

Prabhat Kiran, Advocate
D/923/2000
Bar Council of Delhi